

Jaarvergadering Multatuli Genootschap 7 maart 2020

Locatie: Eggertzaal in De Nieuwe Kerk
Gelegen aan de Dam in Amsterdam

Tijdstip: 14.00 uur; de zaal is open vanaf 13.30 uur

Agenda:

14.00-14.45	Algemene Ledenvergadering Multatuli Genootschap (agendapunten: zie lijst hierna)
14.45-15.00	Filmbeelden van de steenzetting in de Nieuwe Kerk
15.00-15.15	Pauze met koffie en thee
15.15-15.45	Lezing door Marc van Oostendorp: Het leven een leescursus
15.45-16.30	Bezoek aan de gedenksteen in de Nieuwe Kerk

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verkorte notulen van de voorjaarsvergadering van 2 maart 2019
4. Verslag conservator over 2019
5. Financieel verslag over 2019 en verslag kascommissie
6. Begroting 2020
7. Bestuurswisselingen
8. Multatuli jaar 2020
9. Rondvraag
10. Sluiting

Het bestuur van het Multatuli Genootschap:

Elsbeth Etty, voorzitter
Tom Böhm, vice-voorzitter
Cyril van den Hoogen, penningmeester
Tom Phijffer, secretaris
Dik van der Meulen, lid
Laura van Hasselt, lid
David Hollanders, lid
Philip Vermoortel, honorair-lid

Notulen van de Voorjaarsvergadering van het Multatuli Genootschap van 2 maart 2019 in het Amsterdam Museum

Hieronder volgen de verkorte notulen van de algemene ledenvergadering van onze vereniging. Er waren blijkens de presentielijst naast het bestuur 64 leden aanwezig en één bijzondere gast.

1. Opening

De voorzitter heet speciaal Bonnie Triyana welkom, de bijzondere gast die uit Indonesië is overgekomen en die mede aan de wieg heeft gestaan van het Multatuli Museum in Rangkasbitong en de vaste contactpersoon is geworden van onze conservator Klaartje Groot.

Door vertoning van enkele foto's op het scherm wordt aan de verzamelde leden een impressie gegeven van de sobere plechtigheid die ochtend gehouden op de Torensuis bij het borstbeeld van Multatuli, waarbij de aandacht is gevestigd op de 199ste verjaardag van Multatuli met een bloemenhulde in het bijzijn van de weduwe van beeldhouwer Hans Bayens. [Na afloop van de bijeenkomst is een groepje belangstellende leden bij het beeld gaan kijken, de conservator heeft daarbij de linten van het bloemstuk veiliggesteld.]

2. Mededelingen

Eep Francken deelt mee dat Manie Kummer [de Célinehertaler Emanuel] is overleden en een boekerij heeft nagelaten waaruit de volledige serie *Over Multatuli* gratis kan worden verkregen.

Er is een nieuwe tentoonstelling in het museum geopend: *Two rebels with a cause*. De officiële opening zal 22 maart 2019 plaatsvinden. Etsen van Harry van Kruiningen, communist geïnspireerd door Multatuli, gemaakt bij Multatuli's Minnebrieven hangen in het museum.

Er komt binnenkort weer een Engelse *Max Havelaar* in de handel, uitgegeven door The New York Review of Books Inc., in een nieuwe vertaling van David McKay & Ina Rilke. Rond de publicatie is in London een event georganiseerd, waar een vertegenwoordiging van het bestuur bij aanwezig was.

3. Verkorte notulen van de algemene ledenvergadering van 3 maart 2018

Niemand heeft vragen of opmerkingen aangaande het verslag van de vergadering van 3 maart 2018.

4. Verslag conservator over 2018

Klaartje Groot geeft een nadere toelichting op het in het vergaderboekje opgenomen jaarverslag. Achtereenvolgens wijst ze er op, dat de bezoekersaantallen stijgen, dat er een zomerdip was die geheel aan de hittegolf te wijten was, dat nieuwe taken voor haar een uitdaging vormen, dat de vrijwilligers applaus verdienen [wat prompt luide bijval krijgt], dat de etsen van Harry van Kruiningen een bezoek aan het museum zeker waard zijn, dat de bekende politica van Groen Links Judith Sargentini een officieel bezoek aan het museum heeft gebracht, dat Ineke Fritschy de kleindochter van Mohammad Hatta in het museum heeft ontvangen, en tenslotte dat er op een dag een Vlaming vol trots bij het museum verscheen om te verklaren dat hij een echte nazaat van Verbrugge was!

5. Financiële verslag over 2018 en verslag kascommissie

Cyril van den Hoogen geeft een toelichting op de jaarcijfers van zowel Vereniging Multatuli Genootschap als Stichting Multatuli Huis. Er zijn nu 423 leden, een absoluut hoogtepunt. Uit de zaal zijn geen vragen.

De Kascommissie bestaande uit de leden Frans Janssen en Henk Engelsman adviseren de vergadering het bestuur décharge te verlenen. Frans Janssen zegt dat de boeken er keurig uitzien. Er wordt nu een professioneel boekhoudprogramma gebruikt, dat in de Cloud staat waardoor de continuïteit gewaarborgd wordt. Frans Janssen en Henk Engelsman blijven desgevraagd aan als lid van de Kascommissie tot (in ieder geval) 2020.

De vergadering verleent aan het bestuur décharge.

6. Begroting 2019

Daarna licht de penningmeester de begroting toe. De contributie wordt verhoogd van € 30 naar € 35. De bestedingen worden toegelicht. In 2019 valt een gift te verwachten van circa € 12.000.

Ter verlenging van de inschrijving bij het Museumregister, wordt er gewerkt aan een *audit*, overeenkomstig het Cultureel Governance Model. Een van de onderdelen daarvan is een rooster van aftreden voor de bestuursleden. Tom Phijffer kondigt zijn afscheid als bestuurslid aan in 2020.

7. Voordracht nieuw bestuurslid David Hollanders

David Hollanders stelt zich voor als nieuw bestuurslid. Zijn vader is geboren op Java, hij heeft ongeveer dezelfde leeftijd die Dekker had in 1860. Amsterdammer van geboorte, econometrist en historicus, dus vele raakvlakken met Multatuli, maar heeft geen ontslag genomen!

De vergadering laat blijken van de instemming met de benoeming door een warm applaus.

8. Multatuli jaar 2020

Elsbeth Etty geeft een toelichting. Er wordt een donatie-campagne gestart, een initiatief voor een eigentijdse kettingbrief.

Er komt een groots evenement in De Nieuwe Kerk: er zal namelijk een gedenksteen voor Multatuli worden onthuld. Arnon Grunberg is gevraagd een feestrede uit te spreken. De steen zal worden ontworpen door de veelzijdige Jeroen Henneman [o.a. schilder, tekenaar, graficus, en beeldhouwer]. De bedoeling is om dat te laten plaatsvinden rond 2 maart 2020.

Klaartje Groot geeft nog een toelichting op de activiteiten in het jubileum-jaar. Er wordt gewerkt aan een jubileum-tentoonstelling; in het Erasmushuis in Jakarta en in Rangkasbitung zal er ook iets georganiseerd worden. Verschillende mensen zijn betrokken bij een plan voor een documentaire in Indonesië. In het najaar zal er misschien in Bronbeek een activiteit komen. De verwachting is dat vele organisaties en instellingen iets gaan ondernemen waar wij van zullen meeprofiteren. Iedereen wil dit namelijk in overleg met ons genootschap doen: zwaan-kleef-aan.

Krijn ter Braak geeft een toelichting over Multatuli Online en dat het een kwestie zal worden van mensenwerk om de website van de content te voorzien die al gedigitaliseerd is. Hij doet een oproep aan de leden om als vrijwilliger mee te werken aan de totstandkoming van de website.

9. Rondvraag

Er is een vraag over de uitnodigingen voor het jubileum; of er ook gedacht wordt aan de Bassani's en bovendien vraagt iemand zich af wanneer het jaarboek 2020 uitkomt.

10. Sluiting

Rond 15.00u.

Na het formele gedeelte van de vergadering door mevrouw de Voorzitter volgde het inhoudelijke deel van de middag. Eerst sprak Lianne Snelders over "Met zombies. Max Havelaar en de gecompartmentaliseerde herinnering aan Nederlands-Indië". Met het jubileum 2020 in zicht spraken Dik van der Meulen en Elsbeth Etty na de pauze over respectievelijk het Multatuli-jubileum van 1910 en dat van 1987. Hun bijdragen werden met grote belangstelling gevolgd en leiden tot vele vragen.

Tom Phijffer, secretaris

Amsterdam, februari 2020

Nawoord van de secretaris

Dit is mijn laatste verslag. Ik neem afscheid als bestuurslid op 7 maart a.s. Met veel plezier heb ik mij sinds 2005 sterk gemaakt voor het Genootschap, en mij ingezet voor de goede zaak en voor de mede door mij opgerichte Stichting Multatuli Huis, een schepping van Winnie Sorgdrager. Het was een eer om gediend te hebben onder zulke illustere voorzitters als Cees Fasseur, Winnie en nu Elsbeth.

Er is met name een beroep op mij gedaan als huurrechtadvocaat en dat heb ik geweten. Dieptepunt hierbij was wel dat de Stadsdeelraadvoorzitter Els Iping ons uit het Museum wilde gooien als we geen hogere huur zouden betalen, een verdriedubbeling. Deze mevrouw wist niet eens dat ze sprak over het geboortehuis van Nederlands grootste schrijver: “U kunt toch wel een andere betaalbare ruimte vinden voor uw museum?”, vroeg ze in een hoorzitting waar ik het woord kreeg. Samen met Cyril van den Hoogen heb ik uiteindelijk voor elkaar gekregen dat we de uitzonderingspositie gekregen, als enige culturele instelling in Amsterdam, van de zogenaamde één-euro huur, een resultaat waar menig andere instelling jaloers op bleek te zijn. Job Cohen verwoordde het aldus: “Jullie zijn het zehondje van de gemeente Amsterdam.”

Een ander hoogtepunt uit mijn bestuurstijd wil ik met u delen: de organisatie van het jubileum 150 jaar Max Havelaar in 2010 met Chantal Keijsper en Gijsbert van Es. Het was een groot succes, en dat zal dit jaar makkelijk worden geëvenaard.

Aan het jubileum dat we in 2020 vieren heb ik geen bijdrage geleverd. Ik heb al mijn vrije tijd de afgelopen drie jaar opgeofferd om een boek te schrijven over de bijzondere Multatuliaan die Rob Nieuwenhuys heette, en ook al gaat mijn boek niet over Multatuli; de ontstaansgeschiedenis van de Indonesische vertaling van Max Havelaar, die in 1972 gepubliceerd werd, én de pre-historie van de vete tussen Nieuwenhuys en Willem Frederik Hermans wordt in het boek uit de doeken gedaan.

Het is eigenlijk best wel bijzonder dat ik in die periode van 15 jaar als bestuurslid zoveel hoogtepunten van dichtbij heb mogen meemaken. Ik wens het Genootschap en haar leden nog vele mooie jubilea!

Verslag over 2019 Multatuli Genootschap en Multatuli Huis

Algemeen

Het bezoekersaantal bedroeg 1559, zo'n kwart minder dan vorig jaar. Dat is mede te wijten aan de bouwsteigers van de burens die een derde van het jaar het zicht op ons museum en de gevelbanier belemmerden. Het aantal schoolklassen en groepen uit het hele land is stabiel, alsmede het aantal buitenlandse toeristen met de Amsterdam CityCard.

Vooruitblik

Als opmaat voor het Multatuli-jaar 2020 vierden we op 2 maart Multatuli's 199e geboortedaag. Inmiddels staan er heel wat activiteiten op stapel, georganiseerd door zowel onszelf als externe partijen. Houd de website in de gaten!

Beheer: archief, bibliotheek, onderhoud gebouw

Het museum is dit jaar met goed gevolg herkeurd door het Museumregister, waardoor we ons nog steeds 'Geregistreerd Museum' mogen noemen. Floris Meijssing heeft een inventaris van alle objecten gemaakt en zoveel mogelijk de herkomst achterhaald, idem van het beeldmateriaal voor zover dat niet in bewaring ligt bij Bijzondere Collecties. Ook is er een lichtmeting gedaan, een calamiteitenplan geschreven, alsook een collectieplan en een beleidsplan opgesteld. De meeste taken en activiteiten die daaronder vallen werden al wel verricht maar het moest nog worden vastgelegd. En het bestuur heeft ervoor gezorgd dat de Code Cultural Governance nageleefd wordt.

Margot de Waal blijft de bibliotheek van dubletten zonder handschrift of andere bijzonderheden ontdoen. Er zijn nog veel boeken (secundaire literatuur) die ingevoerd zouden moeten worden in onze database maar vooralsnog is er geen geschikte software (de oude Acces-database voldoet al jaren niet meer vanwege bugs). In opdracht van het Multatuli Huis is een aantal jaren geleden als afstudeerproject van een HvA-student een versie in databaseprogramma MySQL gemaakt die hopelijk geïntegreerd mag gaan worden in de nieuwe website van 2020. Hij staat momenteel offline bij flexwebhosting: <http://multatulihuis.nl/multatuli/public/auth/login>. Eric Roodnat heeft het museum van extra lijstjes voorzien voor portretten van Multatuli en andere afbeeldingen zoals van de gevelsteen en de Max Havelaar-strip van de Aphaman.

Gevelsteen vóór en na reiniging

Vanwege de bouwsteigers van de burens is een tijdelijke nieuwe vlag ontworpen en aangeschaft. Ook het museum zelf heeft enkele maanden bouwsteigers gehad maar alleen aan de achterkant. Er is groot onderhoud gepleegd aan ramen en kozijnen, en al het houtwerk. Verder is met het oog op het jubileumjaar in december de gevelsteen gereinigd.

Evenementen

Januari-februari

Staartje tentoonstelling *Multatuli, the gambler in het Multatuli Huis*, gemaakt door studente Maartje van der Meule met assistentie van Floris Meijsing, Margot de Waal en ondergetekende.

Jaarvergadering Multatuli Genootschap in maart

Op Multatuli's 199e verjaardag en in aanloop tot het grote Multatuli-jubileum in 2020 organiseerde het Multatuli Genootschap een symposium over onze herinneringscultuur. Drie sprekers gaven hun visie op de manier waarop wij Nederlands-Indië en Multatuli gedenken. Lianne Snelders vertelde over de centrale positie die de Max Havelaar tot op heden inneemt in de herinnering aan Nederlands-Indië en welk perspectief op de koloniale tijd daarmee dominant is geworden in vergelijking met andere. Dik van der Meulen zoomde in op het Multatuli-jubileum in 1910 en Elsbeth Etty op dat in 1987 met prachtige citaten van Van Oorschoot. Ook vond er onder belangstelling van een groepje zeer trouwe, fanatieke genootschapsleden een huldiging plaats bij het beeld op de Torenluis, zie de foto boven met het bloemstuk en rood lint.

Maart 2019 t/m half februari 2020 - Tentoonstelling, Two Rebels with a cause Harry van Kruiningen en Multatuli

De maatschappelijk bevlogen graficus Van Kruiningen was actief voor de Communistische Partij Nederland en hij was zeer geïnspireerd door Multatuli. Te zien waren de fantastische etsen die hij in 1971 gemaakt heeft bij Multatuli's *Minnebrieven*. De tentoonstelling was een samenwerking van het Multatuli Huis met de Stichting Harry van Kruiningen. De geanimeerde opening vormde een mooie kruisbestuiving tussen bestuur en leden van beide stichtingen. Bij de tentoonstelling is een beeldig boekje gemaakt met fragmenten van alle etsen en telkens het bijbehorende citaat uit *Minnebrieven*.

Hele jaar door: wandelingen en speurtochten: 'dan gaan we samen kuieren'

De samenwerking met het Pianola Museum en het Theo Thijssen Museum gaat voort. De befaamde Summertime wandeling valt nu ook als bedrijfsuitje te ondernemen, inclusief koffie en koek. Verscheidene groepen hebben deelgenomen. Ook doen we onze reguliere Multatuliwandeling op aanvraag voor groepen van vijf à tien personen. Nodigt u vooral uw familie en vrienden uit om hier aan deel te nemen!

Voor kinderen van 4 t/m 6 en voor 7 t/m 12 hebben Ineke Fritschy en Karolien Hollanders speurtochten gemaakt door het Multatuli Huis. Uw (klein)kinderen kunnen gezellig mee!

Najaarsbijeenkomst Multatuli Genootschap

Op de najaarsbijeenkomst van het Multatuli Genootschap was het woord allereerst aan Jacqueline Bel, die per 1 december jongstleden de Multatuli-leerstoel Moderne Nederlandse Letterkunde bekleedt aan de VU. Op 2 maart 2020 houdt zij haar inauguratierede. Ze zette het onderwijs- en onderzoeksprogramma uiteen dat zij komende jaren in het kader van de Multatuli-leerstoel gaat vormgeven. Ze citeerde ook de hilarische teksten van Multatuli over hoogleraren, met wie hij niet veel op had. Daarna gaf Krijn ter Braak een uiteenzetting over de nieuwe website, waarbij hij ons door de pagina's van de preview loodste, en tot slot liet Klaartje Groot haar licht schijnen over de ontvangst van het succesvolle *Vorstenschool* van 1875 tot op heden, die bepaald blijkt door oude maar nog springlevende patriarchale perspectieven.

Max Havelaar Toesprakentoernooi

Dit toernooi voor middelbare scholieren, georganiseerd door de Universiteit Leiden onder auspiciën van het Multatuli Genootschap, was wederom volgeboekt en vormde een geslaagde dag.

Museumnacht

Het was weer een drukbezochte avond tijdens Museumnacht, waarin de grenzen van het fatsoen weer eens werden opgezocht. Na het casino van vorig jaar had het Multatuli Museum nu een nog uitdagender metamorfoze ondergaan: een bordeel. Het wordt in de lessen literatuur op school (voor zover die er nog zijn) vast niet onderwezen dat Multatuli behalve de Max Havelaar ook menige dubbelzinnige tekst heeft geschreven. Bezoekers werden getraakteerd op pikante citaten: 'Geen poëzie zonder wellust. En meer nog, zonder wellust geen schoonheidsgevoel, geen schepping op 't gebied van geest of gemoed.' Er hingen bijpassende naakten aan de muur van kunstenaars als Harry van Kruiningen en de Duitse Fidus die Multatuli op dit punt duidelijk goed gelezen en geïnterpreteerd hebben. Beneden bracht Simon Mulder, voordrachtskunstenaar van het gezelschap 'Feest der Poëzie', enkele langere zinnenprikkelende teksten ten gehore, bijvoorbeeld over de portier Slenterman die de dames van lichte zeden moest tegenhouden. Of over meisjes 'wier lusten worden verkracht door de brave zeden' waarna ze 'als loon voor hun braafheid mogen trouwen met 'deze of gene lummel, om zijn eerwaard geslacht aan de gang te houden'. Boven gaven studenten Nederlands van de UvA een rondleiding over de amoureuze escapades van Eduard Douwes Dekker.

PR/ Free publicity

Het hele jaar door heeft lid van het Genootschap Marc van Oostendorp de Multatuli-leesclub gepubliceerd op neerlandistiek.nl, een reeks columns waarin telkens een deel van de Volledige Werken van Multatuli wordt becommentarieerd.

Multatuli werd verder weer veelvuldig geciteerd, onder andere in het in Nederland en België populaire tv-programma 'De luizenmoeder' over het reilen en zeilen van een basisschool. Elsbeth Etty schreef in de *Volkskrant* een column met een voorstel voor een Multatuli-leerstoel aan de VU, die inderdaad eind 2019 is toegezegd. Verder heeft de zaaicommissie (Ineke Fritschy, Kees van Beek) gezorgd voor een publicatie in *Kleio*, jaargang 59 (2018), december, p. 60-62 en een bijdrage Kees van Beek in het tijdschrift *Levende Talen*, een aankondiging in de NRC van onze tentoonstelling *Two Rebels with a cause. Van Kruiningen en Multatuli* alsmede in 'Ons Amsterdam, in *Moesson* en een artikel over Multatuli en Van Kruiningen in de oevrecatalogus Harry van Kruiningen (2018).

Bekijk verder de rubriek 'In de Media' in het Jaarboek 2018/2019.

Vrijwilligers

Het Multatuli Huis bevindt zich in de gelukkige positie over een ruim aantal medewerkers te kunnen beschikken, waardoor we elke dag (behalve maandag) open kunnen zijn. Bovendien verrichten velen nog extra taken. Kees van Beek en Ineke Fritschy (zaaicommissie/ werving), Kees van Bueren (scholieren), Margot de Waal (bibliotheek), Floris Meijsing (archieff, scholieren), Hans Huijzer (wandelingen). Voorts hebben we David Hollanders (tevens bestuurslid), Willem van Duijn (waterbakjes, vloer), Frans van Buren (werving), Eric Roodnat (scholieren, werving), Ria Grimbergen (winkel), Jan Bethlehem (boekrestaurant) en sinds kort Carlien Boelhouwer (rooster). En dan nog studenten Nederlands van de UvA van studievereniging *neerlandistiek 'Helios'*, onder wie Nelson Addo. Zij houden literaire avonden in het Multatuli Huis in ruil voor wat hand- en spandiensten en rondleidingen tijdens bijvoorbeeld museumnacht of de opening van een tentoonstelling. Net als vorig jaar hebben we een vrijwilligersuitje gehad, deze keer naar het Letterenfonds. Allemaal nogmaals onze hartelijk dank voor je onmisbare bijdrage!

Ondanks dit prachtige legioen blijven er nog altijd taken liggen of diensten ternauwernood ingevuld. Wilt u komen rondleiden of kent u iemand anders die wat wil doen? Oud-leraren Geschiedenis en Nederlands wellicht? Liefhebbers worden van harte uitgenodigd zich aan te sluiten.

Aanwinsten 2019

- Multatuli, *Saidja*. R.T.A. Sunarja (ed) (Djakarta: Balai Pustaka, 1951)
- Marita Mathijssen, *Jacob van Lennep. Een bezielde schavuit* (Amsterdam: Balans, 2018). Geschenk van de auteur
- Arno Kantelberg, *De stijl van de schrijver. Schrijvers & hun kleding* (Amsterdam: Uitgeverij Podium, 2018). Geschenk van Ineke Fritschy
- Ewald van Vught, *Roofstaat. Wat iedere Nederlander moet weten* (Amsterdam: Nijgh en Van Ditmar/ Top Notch, 6e druk, 2018). Geschenk van de auteur
- *Pages Choisis*, tweede druk. Geschenk van Antiquariaat de Boekerij V.O.F. Paul Gaemers
- Antiquariaat Schuhmacher, *Multatuliana. Catalogus 60* (Amsterdam, z.j.). Geschenk van Jan Bethlehem
- Affiche door André Vlaanderen voor de Multatuliherdenking in 1920. Aangeschaft
- Max Havelaar, *Max Havelaar - Hollanda Ticaret Şirketinin Kahve Borsaları*. Turks. Vertaald door Erhan Güreler (Istanboel: Uitgeverij AYLAĞ ADAM, 2015). Geschenk van Turan Özdemir
- Multatuli, *Max Havelaar*. Arabisch. Vertaald uit het Engels door Musa al-Halool (Abu Dhabi: Kalima, 2017)
- Multatuli, *Max Havelaar: I dimoprasies kafe tis Ollandikis Emporikis Etaireias*. Grieks. Vertaald uit het Nederlands door Margarita Bonatsou (Athéna: Aiora, 2018). Geschenk van de uitgever
- Multatuli, *Max Havelaar, ou os leilões de café da companhia holandesa de comércop*. Brazilaans-Portugees. Vertaald uit het Nederlands door Daniel Dago (Editora Ayiné. Belo Horizonte. Veneza, 2019). Geschenk van de vertaler
- Multatuli, *Max Havelaar. Or, the coffee auctions of the Dutch Trading Company*, vertaald uit het Nederlands door David McKay, Ina Rilke. Inleiding van Pramoedya Ananta Toer (New York: New York Review of Books (NYRB Classics), 2019). Geschenk van Reinier Salverda
- Politieblad 1866
'1012. BOS, Gerardus, laatst wonende te Amsterdam.
1013. DEKKER, Eduard Douwes, ook wel genaamd MULTATULIE, lang 1.72 el, aangezicht schraal, voorhoofd hoog, haar en wekbr. blond, oogen blaauw, kin rond; draagt een bril. Deze 2 zijn door dezelfde regtbank, ter zake van mishandeling, ieder tot 15 dagen eenzame opsluiting veroordeeld.' Geschenk van Harm van der Laan
- Herdenkingsaffiche 1920 van de hand van André Vlaanderen: de eindversie van de werktekening die we al in de collectie hadden. Art-deco. Met hierop ook de jubileum-agenda afgebeeld.

Samenstelling bestuur Multatuli Genootschap en Rooster van aftreden

In 2018 is het museum beoordeeld door Stichting Museumregister Nederland teneinde opgenomen te kunnen worden in dit register. Een van de vereisten daarvoor is het voldoen aan de Governance Code Cultuur, waaronder het vermelden in het jaarverslag van een rooster van aftreden van het bestuur en de nevenfuncties van de bestuursleden.

Tot heden gelden geen zittingstermijnen voor de bestuursleden. Op de vergadering van 2 maart 2019 is vastgesteld dat voor nieuwe bestuursleden een benoemingsperiode geldt van 4 jaar met de mogelijkheid van verlenging met één opvolgende periode van 4 jaar. Voor de huidige bestuursleden is in onderstaand rooster van aftreden het jaar van beoogde aftreding vermeld, waarbij omwille van de continuïteit gekozen is voor een geleidelijke aftreding.

Rooster van aftreden

Naam	Functie	Benoemd	Beoogde aftreding
Elsbeth Ety	Voorzitter	2017	2023
Tom Böhm	Vice-voorzitter	1990	2022
Cyril van den Hoogen	Penningmeester	1998	2021
Tom Phijffer	Secretaris	2005	2020
Dik van der Meulen	Lid	1993	2022
Laura van Hasselt	Lid	2016	2021
David Hollanders	Lid	2019	2023
Philip Vermoortel	Honorair lid		N.v.t.

Nevenfuncties bestuursleden

Naam	Nevenfuncties
Elsbeth Ety	Geen
Tom Böhm	Geen
Cyril van den Hoogen	Penningmeester Willem Frederik Hermans Instituut, financieel directeur Altera Vastgoed
Tom Phijffer	Advocaat bij Phijffer Gardenbroek Van Huet
Dik van der Meulen	Geen
Laura van Hasselt	Docent gespecialiseerd in publieksgeschiedenis aan de UvA
David Hollanders	Verbonden aan het Amsterdams Instituut voor Arbeidsstudies (AIAS), Universiteit van Amsterdam en aan business school TiasNimbas
Philip Vermoortel	Geen

Samenstelling bestuur stichting Multatuli Huis en Rooster van aftreden

Bij de oprichting van stichting Multatuli Huis in 2009 is ervoor gekozen om het statutaire bestuur te beperken tot een voorzitter, penningmeester en een secretaris. In de praktijk functioneren de andere bestuursleden van het Genootschap ook als bestuurders van de stichting, maar zij staan niet als zodanig ingeschreven.

Zodra een bestuurslid defungeert bij het Multatuli Genootschap geldt dit ook als uittreding als bestuurder bij de stichting (artikel 3.3 van de statuten van de stichting). Derhalve geldt bovenstaand rooster van aftreden zowel voor de stichting als voor de vereniging.

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2019 EN BEGROTING 2020

VERENIGING MULTATULI GENOOTSCHAP

&

STICHTING MULTATULI HUIS

VERENIGING MULTATULI GENOOTSCHAP

Balans per 31 december 2019

Activa	31 dec. 2019	31 dec. 2018
Collectie Multatuliana	PM	PM
Overige vorderingen	-	12
Bank	54.709	56.021
Totaal activa	54.709	56.033

Passiva	31 dec. 2019	31 dec. 2018
Exploitatiereserve	8.704	6.137
Fonds Max Havelaar Academie	4.215	4.215
Fonds giften	22.664	35.737
Rekening courant met Stichting Multatuli Huis	12.926	5.174
Overige schulden	6.200	4.770
Totaal passiva	54.709	56.033

Resultatenrekening 2019 en begroting 2020

Exploitatie	Begroting 2020	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
<i>Opbrengsten</i>				
Contributies	12.600	12.405	12.250	11.280
Waarvan bestemd voor Stichting Multatuli Huis	-5.400	-5.250	-5.250	-3.760
Giften leden	1.800	1.489	1.800	2.291
Legaat	-	11.927	-	-
Gedoteerd aan Fonds giften	-	-11.927	-	-
Rente	-	-	-	13
Totaal opbrengsten	9.000	8.644	8.800	9.824
<i>Kosten</i>				
Algemene kosten	1.650	1.711	1.600	1.425
Kosten Jaarboek	5.700	1.624	5.600	7.696
Aanschaffingen	-	559	-	-
Kosten activiteiten (lezingen etc.)	1.650	2.183	1.600	1.152
Totaal kosten	9.000	6.077	8.800	10.273
Opbrengsten minus kosten	-	2.567	-	-449

Niets is uit den aard der zaak eenvoudiger dan geldzaken. Daar kan slechts spraak zijn van *plus*, *minus* en *verschil*.
Wat daarbuiten ... schynt te gaan, is per se uit den booze.

[Multatuli, 4 september 1874 in een concept-brief aan F. Feringa, VW 16 blz 699]

Vereniging Multatuli Genootschap: Toelichting op de jaarstukken 2019 en begroting 2020

Algemeen

Het Multatuli Genootschap is aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Balans per 31 december 2019

Exploitatiereserve

Door het resultaat over 2019 van EUR 2.567 is de exploitatiereserve toegenomen tot EUR 8.704.

Fonds Max Havelaar Academie

De opbrengst van EUR 11.783 voor de hertaling van de Max Havelaar is door Gijsbert van Es via NRC Media in 2011 ten gunste van het genootschap gekomen. De opbrengst is bestemd voor onder meer activiteiten van de Max Havelaar Academie. Aan het fonds zullen middelen worden onttrokken voor een initiatief van Gijsbert van Es (Havelaar lesbrief) en voor activiteiten van de Max Havelaar Academie.

Fonds giften

In voorgaande jaren is een fonds opgebouwd om toekomstige projecten te financieren. Dit betreft fondsen die onder meer zijn verstrekt door Geert Mak, Nederlandse Spoorwegen, Altera Vastgoed en Hoogland & Van Klaveren.

Eind 2016 is het aandeel van het Multatuli Genootschap in de nalatenschap van het oud-lid de heer H.A. van Baarle aan het fonds toegevoegd, een bedrag van EUR 29.923. In 2019 is aan het fonds EUR 25.000 onttrokken vanwege een gift van EUR 25.000 aan Stichting Multatuli Huis voor het project Multatuli Online. Hiervoor hebben de leden hun goedkeuring verleend op de jaarvergadering van 2 maart 2019. In 2019 is een legaat van mevrouw H.H. Sluijter ontvangen van EUR 11.927. Aan het fonds is in 2019 dus EUR 25.000 onttrokken en EUR 11.927 gedoteerd; per saldo een afname met EUR 13.073.

Rekening courant met Stichting Multatuli Huis

Begin 2019 is het saldo weer afgebouwd door het geld over te maken aan de stichting.

<u>Overige schulden</u>	<u>31 dec. 2019</u>	<u>31 dec. 2018</u>
Jaarboek	6.000	4.500
Vooruit ontvangen contributies	200	270
Totaal	<u>6.200</u>	<u>4.770</u>

Resultatenrekening over 2019

Inkomsten activiteiten (contributies)

In de begroting voor 2019 was uitgegaan van 350 betalende leden. In 2019 hebben 342 leden (2018: 357) hun contributie over 2019 betaald en 12 leden nog over 2018. Nog niet ontvangen contributies over 2019 zullen pas worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

De contributie over 2019 is na 9 jaar verhoogd van EUR 30 naar EUR 35 per jaar.

Het ledental ultimo 2019 bedraagt 439 (2018: 423).

Van de totale contributie over 2019 is per betalend lid EUR 15 bestemd voor stichting Multatuli Huis op grond van een besluit van de ledenvergadering van 2 maart 2019. In voorgaande jaren bedroeg dit EUR 10 per betalend lid.

Giften leden

In 2019 is van leden totaal EUR 1.489 ontvangen (2018: EUR 2.291).

<u>Algemene kosten</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Jaarstukken, uitnodigingen en nieuwsbrieven (incl. porto en herinnering)	1.003	1.056
Bankkosten	211	203
Overig	497	166
Totaal	<u>1.711</u>	<u>1.425</u>

Kosten jaarboek

De kosten voor het jaarboek waren grotendeels al eind 2018 gereserveerd. In het voorjaar van 2018 verscheen het nummer gewijd aan Multatuli en Willem Frederik Hermans. Door een gecombineerd nummer voor 2018 en 2019 dat eind 2019 verscheen, zijn de kosten over 2019 lager uitgekomen.

Kosten overige activiteiten

Dit betreft de kosten voor de lezingen in voorjaar en najaar.

Begroting 2020

De begroting voor 2020 van het Multatuli Genootschap is evenals voorgaande jaren exclusief de activiteiten die zijn ondergebracht bij stichting Multatuli Huis.

Contributies

Voor 2020 wordt uitgegaan van een ledental van 360 betalende leden. De contributie over 2020 bedraagt EUR 35 per jaar. Aan de vergadering wordt voorgesteld om hiervan EUR 15 beschikbaar te stellen aan stichting Multatuli Huis.

Giften leden

Voor 2020 is aan giften van leden EUR 1.800 begroot.

Algemene kosten

Voor de algemene kosten is EUR 1.650 gebudgetteerd voor 2020, in lijn met de kosten over 2019.

Kosten overige activiteiten

Voor de kosten van lezingen en vergaderingen is EUR 1.650 begroot.

Opbrengsten minus kosten

Voor 2020 wordt uitgegaan van een resultaat van nihil.

Overige gegevens

	Aantal leden
2019	439
2018	423
2017	397
2016	348
2015	353

Cyril van den Hoogen, penningmeester, 10 februari 2020

STICHTING MULTATULI HUIS

Balans per 31 december 2019

Activa	31 dec. 2019	31 dec. 2018
Boeken en publicaties voor verkoop	1.000	1.000
Rekening courant met Multatuli Genootschap	12.926	5.174
Overige vorderingen	-	5.010
Bank en kas	45.531	22.874
Totaal activa	59.457	34.058

Passiva	31 dec. 2019	31 dec. 2018
Exploitatiereserve	1.955	2.788
Fonds giften	17.061	17.061
Voorziening onderhoud	2.000	9.070
Overige schulden	38.441	5.139
Totaal passiva	59.457	34.058

Resultatenrekening 2019 en begroting 2020

Exploitatie	Begroting 2020	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
<i>Opbrengsten</i>				
Sponsoring door vereniging Multatuli Genootschap	5.400	5.250	5.250	3.760
Sponsoring voor Multatuli-jaar 2020	228.000	107.035	300.000	-
Huur bovenwoning	6.800	6.720	6.700	6.589
Geefwet	12.000	6.740	12.000	11.620
Giften van museumbezoekers, leden en anderen	2.000	2.566	2.000	8.022
Overige baten (Museumnacht, Summerwalk en verhuur)	3.500	3.007	3.500	3.486
Entreegeld, wandelingen, incl. scholen	5.000	4.469	5.000	4.787
Museumwinkel (verkoop boeken)	3.500	4.407	3.500	2.965
Rente	-	-	-	11
	266.200	140.194	337.950	41.240
Totaal opbrengsten				
<i>Kosten</i>				
Personeelskosten	28.000	26.312	28.000	27.729
Kosten groot onderhoud	1.000	8.567	1.000	276
Saldo dotatie / onttrekking voorziening groot onderhoud	1.000	-7.070	1.000	1.000
Huur museum	1	1	1	1
Huisvestingslasten (verzekering, energie, OZB, water)	3.749	4.050	3.749	3.750
Algemene kosten	3.500	5.789	3.500	3.345
Promotiemateriaal, marketing	1.000	1.027	1.000	985
Museumnacht en Summerwalk	1.000	1.288	1.000	862
Bezoek Lebak	-	-	-	1.530
Multatuli-jaar 2020	227.000	98.078	300.000	24.978
Onttrekking aan fondsen	-3.050	-	-4.300	-24.978
Kosten overige activiteiten (website, IT)	1.000	677	1.000	779
Kosten museumwinkel	2.000	2.308	2.000	1.981
Totaal kosten	266.200	141.027	337.950	42.238
Opbrengsten minus kosten	-	-833	-	-998

Algemeen

Stichting Multatuli Huis is opgericht per 10 november 2009. De splitsing van de activiteiten en de overdracht van de subsidierelatie met de gemeente en het huurcontract zijn effectief per 1 januari 2010. De subsidierelatie is geëindigd per 31 december 2012 waarbij het pand inclusief de bovenwoning voor EUR 1 per jaar van de gemeente wordt gehuurd. De stichting is vanaf 2013 verantwoordelijk voor al het onderhoud van het pand en doteert daarvoor jaarlijks aan de voorziening groot onderhoud.

Stichting Multatuli Huis is aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Balans per 31 december 2019

Voorraad boeken

De voorraad boeken beschikbaar voor verkoop is geschat op een kostprijs van EUR 1.000 conform voorgaande jaren.

Rekening courant met Multatuli Genootschap

Begin 2020 is het saldo weer afgebouwd door het Genootschap.

Exploitatiereserve

Door het negatieve resultaat over 2019 van EUR 833 is de exploitatiereserve afgenomen van EUR 2.788 tot EUR 1.955.

Fonds giften

Aan het in voorgaande jaren gevormde Fonds giften zijn in 2018 de kosten ter hoogte van EUR 24.979 in het kader van het project Multatuli Online onttrokken. In 2019 zijn er geen mutaties in het Fonds.

Voorziening groot onderhoud

In 2019 bleken grote verbouwingen aan kozijnen en voorgevel noodzakelijk waarvoor in 2019 EUR 8.567 is uitgegeven. In totaal is daarom EUR 7.070 aan de voorziening onttrokken. In 2020 zullen echter nog forse uitgaven moeten volgen van circa EUR 15.000. Hierover is in januari 2020 overleg gestart met de Gemeente.

<u>Overige schulden</u>	<u>31 dec. 2019</u>	<u>31 dec. 2018</u>
Vakantiegeld en eind 2018 ook loonheffing	933	1.505
Kosten Multatuli Online	34.166	-
Verzekering opstal en andere lasten gemeente	2.194	2.400
Energiekosten	164	135
Waarborgsommen voordeursleutels	420	360
Vooruit ontvangen huur	564	556
Overig	-	183
Totaal	<u>38.441</u>	<u>5.139</u>

Resultatenrekening over 2019

Geefwet

De inkomsten uit de Geefwet van EUR 6.740 zijn lager dan het budget (EUR 12.000). Inmiddels is de eerste vijfjaarsperiode verstreken en er zijn weer nieuwe ondertekenaars nodig om op het beoogde niveau te komen.

Giften van museumbezoekers, leden en anderen

Naast een groot aantal kleinere giften is hierin ook begrepen een gift van het genootschapslid Chris van de Ven van EUR 1.466 (de opbrengst van zijn boek Pax Havelaar).

Sponsoring Multatuli-jaar

De crowdfunding onder de leden van het Genootschap en anderen is heel succesvol gebleken. Van de leden is EUR 27.035 ontvangen, van diverse instellingen EUR 30.000 en van het Multatuli Genootschap EUR 25.000. Het betreft onder meer de volgende instellingen: Hendrik Muller Fonds (EUR 7.500),

M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting (EUR 5.000), VanderEnde Foundation (EUR 17.500). Van diverse instellingen en particulieren zijn aanvullende toezeggingen gedaan van circa EUR 100.000.

Personeelskosten

De personeelskosten (inclusief sociale lasten) bedragen over 2019 EUR 26.312 (2018: EUR 27.729). De gemiddelde bezetting is in 2019 2,5 dag per week (2018: 2,5 dag).

Algemene kosten	2019	2018
Onderhoud meetapparatuur	252	233
Telefoon	603	622
Aanschaffingen (IT en lijsten)	2.851	659
Bankkosten	288	225
Huishoudelijk (schoonmaak, koffie, etc.)	414	286
Overig (vergaderkosten, cadeaubonnen, reiskosten, toner, etc.)	1.381	1.320
Totaal	5.789	3.345

Multatuli-jaar 2020

In 2019 is EUR 73.078 (2018: EUR 24.979) aan kosten gemaakt voor het website-project in het kader van het Multatuli-jaar 2020; voorts zijn activiteiten door DBNL uitgevoerd met een waarde van EUR 25.000. De kosten voor dit project zijn in onderstaand schema weergegeven, inclusief een raming voor 2020.

Kosten Multatuli Online	Totaal	2020	2019	2018
Digitaliseringskosten Picturae	17.873	-	7.382	10.491
Begeleiding UB	16.016	-	16.016	-
DW Projecten en Raakvlak	110.465	57.435	45.980	7.050
Om niet (DBNL, Huygens, Vrijwilligers)	100.000	75.000	25.000	-
Overige projectkosten	<u>80.646</u>	<u>69.508</u>	<u>3.700</u>	<u>7.438</u>
Totaal	325.000	201.943	98.078	24.979

De opbrengsten zijn als volgt gespecificeerd, inclusief de beoogde opbrengsten voor 2020:

Opbrengsten Multatuli Online	Totaal	2020	2019	2018
Bijdragen om niet	100.000	75.000	25.000	-
Multatuli Huis en Multatuli Genootschap	49.978	-	25.000	24.978
Crowdfunding	47.035	20.000	27.035	-
Goede doelen instellingen	111.000	81.000	30.000	-
Nog te dekken	<u>16.987</u>	<u>16.987</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal	325.000	192.987	107.035	24.978

Kosten overige activiteiten

Dit betreft de kosten voor het onderhouden van de website.

	Aantal bezoekers museum	Aantal bezoeken website	Facebook en Instagram vrienden	Leden nieuwsbrief
2019	1.559	110.000	1.941	1.878
2018	2.032	100.000	1.657	1.718
2017	2.233	110.000	1.653	1.497
2016	1.890	105.000	1.600	1.512
2015	3.068	90.000	1.587	1.560

Begroting 2020

Multatuli-jaar 2020 opbrengsten

Het bestuur zet zich in om van 2020 een onvergetelijk jubileumjaar te maken: Multatuli Online als digitaal standbeeld, maar ook diverse andere activiteiten. In de begroting voor 2020 is een bedrag opgenomen van EUR 228.000, waarvan EUR 193.000 voor Multatuli Online, EUR 25.000 voor overige activiteiten in het jubileumjaar en EUR 10.000 voor de exploitatie.

Multatuli-jaar 2020 kosten

Voor 2020 is aan kosten voor het jubileum EUR 227.000 begroot. Hiervan is EUR 202.000 voor Multatuli Online en EUR 25.000 voor andere jubileumactiviteiten.

Contributies

Uitgaande van 360 betalende leden bij het Multatuli Genootschap zal EUR 5.400 (360 x EUR 15) ten gunste van de stichting komen.

Geefwet

Een flyer is beschikbaar om weer nieuwe kandidaten voor de Geefwet te vinden. Begroot wordt een omvang van EUR 12.000. De eerste periode van 5 jaar is voor diverse gevers van het eerste uur van de Geefwet inmiddels verstreken. Aan hen zal gevraagd worden een volgende periode in overweging te nemen, maar ook zijn er nieuwe schenkers nodig.

Giften leden en bezoekers

Voor 2020 is aan giften van bezoekers, leden en anderen EUR 2.000 begroot.

Entreegeld, wandelingen (incl. scholieren)

Hiervoor wordt EUR 5.000 begroot in lijn met 2019.

Personeelskosten

Voor 2020 is het budget personeelskosten gebaseerd op 12 maanden met 2,5 dag per week; dit is in lijn met 2019.

Algemene kosten

Voor de algemene kosten is EUR 3.500 gebudgetteerd.

Kosten overige activiteiten

Voor het beheren en onderhouden van de website is een bedrag van EUR 1.000 begroot.

Cyril van den Hoogen, penningmeester, 10 februari 2020

